

DIŞ EKONOMİK HABERLER

- ✓ ABD, Avrupa'nın Çin'e Yönelik Silah Ambargosuna Devam Etmesini İstiyor
- ✓ ABD'nin Rekor Seviyeye Ulaşan Dış Ticaret Açığı İle İlgili Endişeler Artıyor
- ✓ Dünya Bankası: Dolar Rezervleri Fakir Ülkeler İçin Risk Teşkil Ediyor
- ✓ Amerikan Rüyası: Bütçe Disiplini
- ✓ Çin'in Artan İhracatı ABD'yi Rahatsız Ediyor
- ✓ “AB ve Çin, Rekabet ve Ortaklığı Bir Arada Yürütebilir”
- ✓ Çin ve Hindistan'ın İşbirliği Dengeleri Değiştirecek
- ✓ Avrupa Adalet Divanı Vergi Konusunda Önemli Bir Karar Arifesinde
- ✓ Hollanda'nın Birlik Anayasasını Red Etmesi ihtimali Endişe Yaratıyor
- ✓ Faiz Oranlarını Değiştirmeyen Avrupa Merkez Bankası Büyüme Konusunda Kaygılı
- ✓ İki Farklı AB Vizyonu Bütçe Tartışmalarına da Yansıyor
- ✓ AB İç Pazar Komiseri Kredi Derecelendirme Kuruluşlarını Yakın Takibe Aldı.
- ✓ Avrupa'da Birleşme ve Satınalmalar Giderek Artıyor
- ✓ Almanya Hükümeti Asgari Ücret Uygulayacak
- ✓ Dünyanın En Büyük 2000 Şirketi
- ✓ Arjantin Yeniden Yapılanmaya Direnen Kreditorlerle Anlaşmayı Red Ediyor
- ✓ TNK-BP Ortaklığına 1 Milyar Dolarlık Vergi Şoku
- ✓ Boğaziçi'ndeki Trafığı Kolaylaştırmak için 900 Milyon Euro'luk Boru Hattı Projesine Start Verildi

ABD, Avrupa'nın Çin'e Yönelik Silah Ambargosunu Devam Ettirmesini istiyor

Amerika, AB'nin Çin'e yönelik silah ambargosunu sona erdirmesinin transatlantik ilişkilere ağır bir darbe anlamına geleceği uyarısında bulunurken Avrupa Birliği'nin bu yılın ilk yarısında ambargoyu kaldırması bekleniyor.

ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Robert Zoellick, Avrupa Birliği'nin önemli bir dünya gücü olarak sorumluluklarının bilincinde olması gerektiğini kaydederek Çin'in Avrupa'nın sattığı silahlarla Amerikan vatandaşlarının öldürmesinin ilişkiler açısından hiç de iyi sonuçlar doğurmayacağını kaydetti.

13 Avrupa ülkesini ziyaretinin ardından Avrupalı liderleri Çin'e silah satışı konusunda uyararak Zoellick, ABD kongresi içinde halen denizası savunma alımları ve ortak savunma projelerinin kısıtlanmasına yönelik bir talep olduğunu ve Avrupa'nın Çin'e yönelik silah ambargosunu kaldırması durumunda ABD'nin Avrupa ile savunma işbirliğini yeniden gözden geçirmek durumunda kalabileceğini ifade etti.

Zoellick bu yönde açıklamalar yaparken Avrupa Çin ile ilgili bir diğer konuda karar alma arifesinde. Birlik bugünlerde Çin'in giderek artan tekstil ihracatına karşı eyleme geçip geçmemeye konusunda bir karar almak durumunda. Bu konuda ABD tekstil limitlerini yenilemeye doğru eyleme geçmiş bulunuyor.

AB içinde Almanya ve Fransa, Çin'e yönelik olarak 1989'da Tiananmen Alanı katliamının ardından konulan silah ambargosunun kaldırılması yönündeki çabaların öncülüğünü yürütüyor. ABD'nin yoğun baskılarına rağmen AB'nin bu yılın ilk yarısında silah ambargosunun kaldırılması yönünde karar alması bekleniyor.

International Herald Tribune, 6 Nisan

Fransa Dışişleri Bakanı, Çin'e Silah Ambargosunun Kaldırılmasını Savundu

Fransa Dışişleri Bakanı Michel Barnier, ABD'nin Çin'e silah ambargosunu kaldırmayı düşünen AB'ne yönelik eleştirilerine sert bir karşılık vererek her iki taraf açısından da ilişkilerin güçlendirilmeye çalışıldığı bir dönemde tehdit ve uyarıların doğru olmadığını kaydetti.

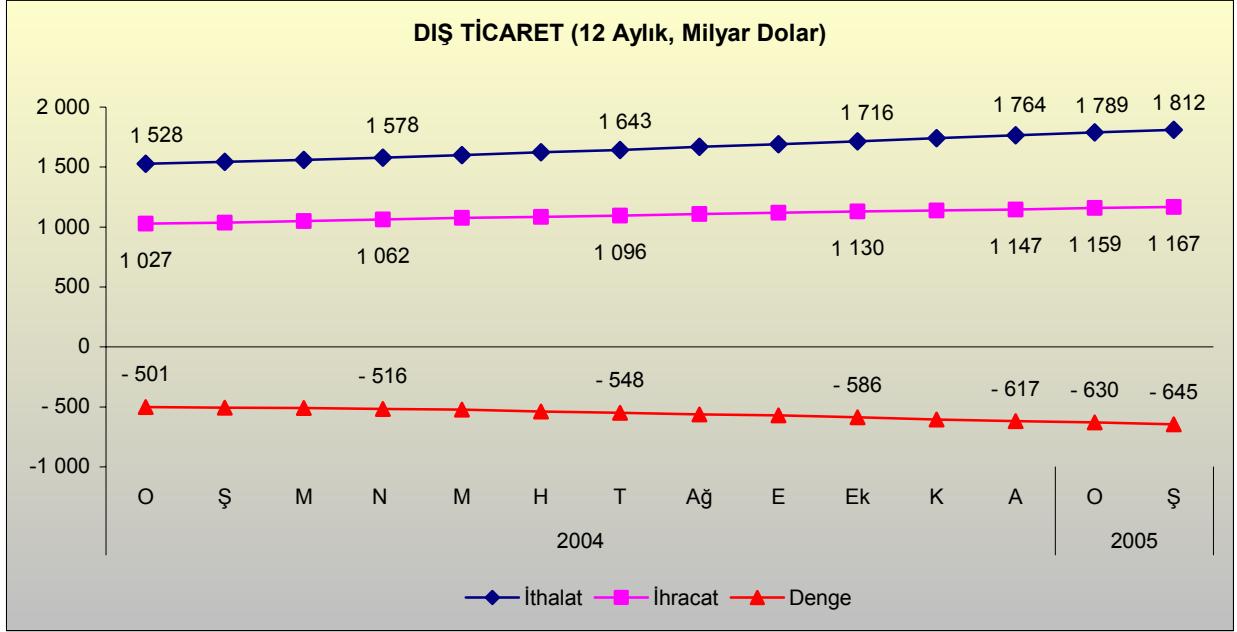
Barnier, Washington'u ziyareti sırasında Birliğin Çin'in uluslararası ilişkilerde göstermekte olduğu değişime farklı yaklaştığını, Çin'e Zimbabwe muamelesi yapılamayacağını ileri sürdü.

ABD'nin baskılarının ardından İngiltere başta olmak üzere bir grup AB ülkesi, yılın ilk yansında silah ambargosunun kaldırılması fikrini askıya almıştı. Ancak Michel Barnier Çin'in AB'nin kendisine silah ambargosu uygulamaya başladığı 1989 yılından beri çok önemli gelişmeler kaydettiğini, Dünya Ticaret Örgütüne üye olduğunu, 2008 olimpiyatlarına ev sahipliği yapmaya hazırlandığını savunarak bu durumda silah ambargosunu sürdürmenin çağdışı olacağını ifade etti. Barnier bununla birlikte ülkeye silah satışlarında sıkı bir ihracat rejimi uygulanabileceğini kaydetti.

Financial Times, 7 Nisan

ABD'nin Rekor Seviyeye Ulaşan Dış Ticaret Açığı ile ilgili Endişeler Artıyor

ABD Ticaret Bakanlığının açıklamalarına göre, Şubat ayında dış. ticaret açığı Ocak ayına göre 2.5 milyar dolar artarak 61 milyar dolar ile rekor seviyeye çıktı ve ABD yönetimini haksız ticareti engellemek için daha katı kararlar almaya zorlayan Kongre üyelerinin eleştirilerini artırmasına yol açtı. Daha önceki aylık rekor 59.4 milyar dolar ile 2004 yılı Kasım ayında gerçekleşmişti.

Şubat ayındaki artışta ithal edilen petrolün maliyetinin yükselmesi, giyim, spor malzemeleri gibi ithal mallara olan talebin artması etkili oldu. Şubat ayında mal ve hizmet ihracatı 1.005 milyar dolar ile bir önceki aya göre sadece 50 milyon dolar artarken mal ve hizmet ithalatı da 161.5 milyar dolar ile Ocak ayının 2.6 milyar dolar üzerinde gerçekleşti.

2004 yılı Şubat ayına göre ise ihracatın 8.1 milyar dolar, ithalatın 23.2 milyar dolar artması sonucunda dış ticaret açığı 15.2 milyar dolar artış kaydetti. 2005 yılının ilk iki ayında mal ve hizmet ihracatı 200.9 milyar dolar, ithalatı 320.5 milyar dolar oldu. 119.5 milyar dolar olan dış ticaret açığı ise 2004 yılı aynı döneminde 91.7 milyar dolar olan açığa göre 27.8 milyar dolar arttı. Son on iki aylık dönemde ise, ihracatın 1 167 milyar dolara, ithalatın 1 812 milyar dolara yükselmesi sonucunda dış ticaret açığı 645 milyar dolar seviyesine ulaştı.

Rekor seviyedeki açık sadece dolarda düşüş ve faiz oranlarında artış riskini artırmayacak, aynı zamanda da ABD Kongresinde korumacılık baskılanın da artıracaktır. Zira ABD Senatosunda Çin 'in parasının değerini yükseltmediği takdirde, bütün Çin mallarına ABD'ye girerken yüzde 27.5 gümrük tarifesi uygulanmasını öngören yasayı destekleyen geniş bir grup ortaya çıkmaktadır.

ABD, Çin'in sabit yuan-ABD doları kurunu düşük seviyede tutmasının ihracatını ucuz hale getirdiğini ve dünya piyasalarında Çinli imalatçıların Amerikalı rakiplerine göre haksız avantaj sağladıklarını ileri sürmektedir.

2005 yılının ilk iki ayında ABD'nin Çin ile olan ticareti bir önceki yıla göre yüzde 50'den fazla artarak 29.1 milyar dolar olmuştur. Şubat ayında Çin ile olan açık mevsimsel faktörlere bağlı olarak bir önce aya göre azalmış ve 13.9 milyar dolar olmuş ise de sıralamada ikinci ülke olan Japonya ile olan açığın yaklaşık iki katıdır.

ABD'nin Ticaret Açığı Sıralamasında İlk 10 Ülke (2005, Milyar Dolar)

	Açık	
	Şubat	Ocak-Şubat
Çin	-13.9	-29.1
Japonya	-6.9	-13.1
Kanada	-5.8	-12.0
Almanya	-3.7	-7.2
Meksika	-3.7	-6.6
Venezuela	-1.8	-3.7
İrlanda	-1.8	-3.0
Nijerya	-1.4	-2.9
Malezya	-1.3	-3.0
Suudi Arabistan	-1.4	-2.7

Ekonomistler Mart ayında da dış ticaret açığının artmaya devam edeceğine inanmaktadırlar. Zira Mart ayında petrol fiyatları daha artmış olup Çin'in verileri de geçen ay ihracatın yüzde 38 arttığını göstermektedir.

[www.bea.doc.gov, The Wall Street Journal, Financial Times, 12-13 Nisan](http://www.bea.doc.gov/The Wall Street Journal, Financial Times, 12-13 Nisan)

Dünya Bankası: Dolar Rezervleri Fakir Ülkeler İçin Risk Teşkil Ediyor

Dünya Bankası, 2005 Küresel Kalkınma Raporunda büyük miktarlarda ABD doları bulunduran gelişmekte olan ülkelerin, dolardaki ani bir değer kaybı durumunda büyük kayıplar vereceği uyarısında bulundu.

Dünya Bankası raporunda yükselen piyasalar açısından en önemli riskin doların değerinde hızlı ve düzensiz bir düşüş olduğu ifade ediliyor. Rapora göre doların uzun dönem denge düzeyinin altına düşmesi, dünya ekonomisinde hassasiyeti artıracak ve sanayiye yeniden yapılandırmanın maliyetini yükseltecektir.

Ancak Banka, doların değerinde istikrarlı bir düşüşün bile yüklü dolar rezervlerine sahip ülkelerin sermaye kaybına neden olacağı uyarısında bulunuyor. Dünya Bankası'nın raporuna göre gelişmekte olan ülkelerin bulundurduğu dolar rezervi 2003 yılında 292 milyar dolar yükselirken geçen yıl 378 milyar dolar daha yükseldi. Bu rakamın çok büyük bir kısmı Asya'dan, özellikle Çin'den^(*) kaynaklanırken 132 gelişmekte olan ülkenin 101'i geçen yıl döviz rezervlerini artırdı.

Dünya Bankası'nın bu konudaki endişesine IMF de katılıyor. IMF Başkanı Rodrigo Rato, ABD faiz oranlarındaki ani bir artışın yükselen piyasaların finansman koşullarında ciddi bir bozulmaya yol açacağını ifade etti.

Dünya Bankası, raporunda iç kaynaklı büyümenin desteklenmesi ve daha dengeli bir küresel büyüme için önemli Asya paralarının "kontrollü" bir şekilde değer kazanması gereğinin altını çizdi.

^(*) 2004 yılı itibarıyla Çin'in döviz rezervi bir önceki yıla göre 207 milyar dolar artarak 610 milyar dolara ulaşmıştır.

Gelişmekte olan piyasaların giderek artan yabancı rezervlerinin birçoğu ABD hazine bonolarına yatırılmış durumda. Fed yetkilileri, ABD uzun dönem faiz oranlarının düşük tutam bir faktörün de ABD varlıklarına yönelik denizaşırı talep olduğunu ileri sürüyorlar.

Dünya Bankası'nın ifadesine göre geçtiğimiz yıl ABD ve Çin' den kaynaklanan güçlü küresel büyüme, gelişmekte olan ülkelerin son otuz yılın en hızlı büyümesini yaşamalarına neden oldu ve doların zayıflamaya devam etmesi durumunda döviz kuru çıpaları ve artan döviz rezervleri nedeniyle bu ülkeler iç ekonomilerini idare etmekte zorlanacaklar. Geçtiğimiz yıl gelişmekte olan ülkeler rekor bir ekonomik büyüme kaydederek ortalama yüzde 6.6 büyüdü. Ancak bankaların tahminine göre ABD'de faiz oranlarının yükselmesi ve yüksek petrol fiyatlarının etkisiyle bu yılın büyüme rakamı daha düşük olacak.

Financial Times, 7 Nisan

Amerikan Rüyası: Bütçe Disiplini

George W.Bush, kasım ayında ikinci kez ABD Başkanı seçildiğinde mali disiplin sözü vermiş ve 2009 yılına kadar federal bütçe açığını aşağıya çekeceğini ileri sürmüştü. Ancak bu tarihin üzerinden altı ay geçmesine rağmen bugün itibariyle Bush 'un vaatlerinin içinin boş olduğu görülüyor.

Bush'un tüm kararlı açıklamalarına rağmen Beyaz Saray'm sıkı bütçe anlayışının, var olan vergi indirimlerini kalıcı kılmak ve bunlara yenilerini eklemek, askeri harcamaları artırmak ve özellikle fakirlere yönelik sağlık yardımları başta olmak üzere hükümet programlarında kesintiye gitmek suretiyle ılımlı harcama politikası izlemekten ibaret olduğuna inanılıyor.

Bunlar bile Amerika'nın cesaretsiz senatörlerine göre fazlasıyla ağır. Paskalya tatili öncesi Temsilciler Meclisi ve Senato kendi bütçe taslaklarını sundular. Temsilciler Meclisinin taslağı Bush'un bütçe taslağı ile büyük ölçüde benzeşirken Senatonun daha fazla vergi indirimi ve sağlık harcamalarında biraz daha kesintilere yer verdiği görülüyor. Tüm bunlara karşın senatörler, bütçe disiplini ihtiyacını dile getiriyorlar.

Bütçe disiplininin daha fazla vergi indirimi ve daha az harcama kısıntısından ibaret olduğunu zannedenlerin hayal aleminde yaşadığını söylemek yanlış olmaz. Önümüzdeki haftalarda Kongrenin şimdikiye kadar hazırlananlardan çok daha radikal bir bütçe taslağı sunması gerekiyor.

Unutmamak gerekir ki Amerika, ciddi mali problemlerle karşı karşıyadır. Amerika'nın ulusal tasarruf oranı neredeyse son 70 yılın en düşük düzeylerine gerilemiş durumda. Zengin ülkelerde tasarruf eğilimi pek gözde değil, ancak Amerika'nın durumu çok farklı. Amerikalılar, harcamalarını finanse etmek için her yıl GSYİH'nın yüzde 6'dan fazlasını yabancılardan borçlanıyorlar. Bu eğilimin devam etmesi imkansızdır. Amerika, gelecekteki yatırımların finansmanı ve yaşlanmakta olan nüfusun emeklilik harcamalarını karşılamak için ulusal tasarruf oranını artırmalıdır. Bunun en iyi yolu da federal bütçede kesintiye gitmektir.

The Economist. 9 Nisan

Çin'in Artan İhracatı ABD'yi Rahatsız Ediyor

1 Ocak itibariyle tekstil kotalarının kalkması, Çin'e dünya ticaretinde büyük avantajlar sağladı.. Özellikle ABD'de ticaret dengeleri büyük ölçüde bozulurken

Washington yönetimi, Çin'e yönelik yaptırım uygulama konusunda Senato ve Temsilciler Meclisinden baskı görüyor.

ABD ile Çin arasındaki ticaret dengesinin bu yıl ABD aleyhine bozulması. Washington'da korumacılık eğiliminin artmasına neden olurken Bush yönetimi, Çin' İn döviz kuru manipülasyonu sayesinde ticaret avantajı sağladığı yönünde açıklama yapma konusunda yoğun baskı görüyor.

ABD'li veri şirketi Global Trade Infonation'un verilerine göre ABD'nin Çin' den yaptığı ithalat bu yılın Ocak ve Şubat aylarında yüzde 37 artış kaydederken Çin'e ihracat yüzde 10 geriledi.

Avrupa'da da durum farklı değil. Çin'in AB'ne yönelik ihracatı Ocak ve şubat aylarında yüzde 48 artarken AB'den ithalatı yüzde 2'den az arttı. Öte yandan Çin, Asyalı ihracatçılar için önemli bir talep kaynağı olmaya devam ediyor.

1 Ocak itibariyle tekstil kotalarının kaldırılmış olması nedeniyle Çin'in artan ihracatında tekstilin payı önemli olmakla birlikte yakın zamana kadar Çin'in net ithalatçı durumunda olduğu çelik, kimyasallar ve ağır makine sektörlerinde de ihracat hızla artmakta. Tarım, kimyasallar ve havacılık sektörlerinde Çin'in ABD' den ithalatı hızlı bir düşüş gösterdi.

ABD'de ticaret dengesindeki bozulma nedeniyle, Kongreden döviz kurunu değerlendirmesi yönünde Çin'e baskı yapması talep ediliyor. Senato, geçtiğimiz günlerde Demokrat Senatör Charles Schumer tarafından sunulan ve Çin'e renminbi 'nin değerini altı ay içinde yükseltmediği takdirde tüm ihracat kalemlerinde yüzde 27.5 gümrük tarifesi koyma tehdidi içeren teklifini bloke etmeyi reddetti. Şimdi senato liderleri, teklifin yasalaşması için oylamaya gidilip gidilmeyeceğini tartışıyorlar. Temsilciler Meclisinde ise Cumhuriyetçi Duncan Hunter, döviz kuru manipülasyonunu ihracat teşviki olarak sınıflandıran bir düzenleme önerisinde bulundu.

Kongrede Washington yönetiminin Çin' e döviz kuru manipülasyonu yaptığı gerekçesiyle baskı uygulanması talebi ağır basarken Hazine Sözcüsü Rob Nichols, yönetimin bu baskılara karşı direneceği sinyali veriyor.

Financia/ Times, 8 Nisan

AB ve Çin, Rekabet ve Ortaklığı Birarada Yürütebilir

Çin, dünya ekonomisinde giderek daha önemli bir güç haline gelirken bu durum dünyanın önemli ekonomik güç odaklarında farklı tepkiler görmekte. ABD, Çin'in özellikle tekstilde artan ağırlığından büyük rahatsızlık duyarken kendi sanayiini korumak adına çeşitli koruma önlemleri üzerinde dururken bu yıl içinde Çin'e yönelik silah ambargosunu kaldırmaya hazırlanan AB, Çin'in artan gücüne daha ılımlı yaklaşmaktadır. Aşağıda, konuya ilişkin olarak AB Ticaret Komiseri Peter Mandelson'un 9 Nisan tarihli International Herald Tribune gazetesinde yayımlanan makalesinin geniş bir özeti yer almaktadır.

Günümüz dünyasının en önemli değişimlerinden birisi, Çin' in ekonomik dünya gücü olarak yükselmesidir. Bu durum, gerek ABD gerekse AB açısından ciddi bir rekabet yaratıyor. Her ne kadar bugün Çin dünya ekonomisinin hafif üreticisi konumunda iken ABD,

Japonya ve AB hizmetler, ileri teknoloji ve lüks mallar piyasalarının lideri olsa da son dönemlerde Çin'in ileni teknoloji ekonomisi de büyümekte.

Avrupa Birliği'nin Çin'in tekstil sektöründe giderek artan ağırlığı karşısında belirleyeceği tavırda bu konular önemli olacaktır. Uruguay Ticaret Görüşmelerinde kararlaştırıldığı gibi bu yılın Ocak ayında tekstil kotalarının kaldırılması, liberalizasyon konusunda kaydedilen ilerlemelerin bir ödülü olarak görülse de kotaların kaldırılması en çok Çin açısından ödül olmuştur. Çin de bu imkandan en iyi şekilde yararlanmak için elinden geleni yapmaktadır. Öyle ki bazı uzmanlar Çin'in önümüzdeki beş yıl içinde dünya tekstil üretiminin yansını gerçekleştireceğini tahmin ediyorlar. Bu tahminler de Çin' in nasıl bir tehdit oluşturduğunu açıkça ortaya koyuyor.

Dünya ekonomisinde yaşanan bu köklü değişim karşısında küresel ekonominin tüm tarafları üzerlerine düşen sorumlulukların farkına varmak ve buna göre davranmak durumunda. Burada Çin'in üzerine düşen bir sorumluluk da sadece yoğun rekabetle karşı karşıya kalan Avrupalı tekstil üreticilerine değil aynı zamanda Bangladeş ve Fas gibi gelişmekte olan ülkelerin üreticilerine de bu yeni duruma ayak uydurmaları için zaman tanımaktır. Çin' in ticaret ortakları ise kendi sanayilerini Çin' e karşı korurken bu ülkenin de adil rekabet çerçevesinde pazarda payını artırma hakkına sahip olduğu gerçeğini gözden kaçırmamalıdır. Koruma, liberalizasyon sürecini geri götürmemelidir.

Bu hafta Avrupa Komisyonu'nun açıkladığı koruma prosedürü, Çin'e Avrupa'ya yönelik ihracatını büyük ölçüde genişletme şansı tanıyor. Buna göre herhangi bir koruma önlemi alınmadan önce veriler dikkatle incelenecek ve Çin ile konu hakkında görüş alışverişinde bulunulacak.

Her ne kadar kimileri ticarete yönelik herhangi bir kısıtlamanın kabul edilir olmadığı ileri sürse de şu bir gerçek ki ticaretin liberalizasyonu politikası, piyasaların açılmasının Avrupa ve dünyada daha fazla ekonomik kalkınma ve sosyal adalet olanaklarının artırılması hedefleri ile birlikte gitmesi anlamına gelmelidir.

Avrupa tekstil sanayii, Çin'in dünya ticaretindeki varlığına büyük oranda uyum sağlamış olup Çin'in piyasa payı büyüdükçe daha da fazla uyum göstermesi gerekecektir. Ancak Avrupa tekstil sanayiinin yenilikçi ve değişime açık firmaları, adil ticaret yapıldığı sürece Hindistan ve Çin ile rekabet edebilecek güce sahiptir. Şu an için bu firmaların tek ihtiyacı, gereken yatırımı yaptıklarında Çin' den gelen yoğun ihracat nedeniyle kısa vadede piyasadan silinmeyeceklerine dair kendilerine güvence verilmesidir. Avrupa Komisyonu da tam burada devreye girmekte ve yayınladığı koruma prosedürü ile Avrupalı üreticilere bu güven vermeyi amaçlamaktadır.

Çin kendi hesabına fiyatları aşağıya çekerek Çinli ihracatçılara adil olmayan bir avantaj sağlamayacağını göstermek durumundadır. Bunun yanısıra diğer gelişmekte olan ülkelerde belirlenenin altında ücret uygulamamak ve stratejik ticaret politikası çerçevesinde döviz kurunu yapay olarak düşük tutmamak da Çin' in sorumlulukları arasında yer alıyor.

Bunun karşılığında Avrupa ise ekonomik değişimi mümkün olan en sorunsuz şekilde gerçekleştirebilmek için ticaretin serbestleştirilmesine geçiş sürecini daha iyi idare edebilmelidir. Bu da daha esnek işgücü piyasası ve AB genelinde aktif güvenlik ağı anlamına gelmektedir. Ayrıca Birlik olarak bir bilgi ekonomisi olma ve yenilik konusunda lider olma vasıflarımızı güçlendirmemiz gerekmektedir. Üye ülkelerin birbirleri arasındaki ticareti geliştirmek suretiyle kendi sanayi ekonomimizin temelini de güçlendirebiliriz.

Sonuç olarak Avrupa Çin'i reddetmemelidir. Yapmamız gereken rekabet etmektir. Avrupa, Çin ile derin bir ekonomik ve siyasi ilişki geliştirmektedir. Tekstil konusunda her iki taraf için de adil bir politika geliştirdik. AB, bu politikayı hayata geçirmek için gereken adımları atacaktır. Ben, daha yakın bir siyasi ortaklık ve yoğun bir ekonomik rekabetin birarada götürülebileceğine inanıyorum. Int.Herald Tribune, 9-10 Nisan

Çin ve Hindistan'ın İşbirliği Dengeleri Değiştirecek

Çin Başbakanı Wen Jiabo'nun bu hafta Yeni Delhi'ye yaptığı ziyaret, dünyanın gözlerini bu bölgeye çekti. Birlikte dünya nüfusunun üçte birini oluşturan Çin ve Hindistan arasındaki bu yakın diyalogun dünya politika ve ekonomisinde büyük bir değişim yaratacağı tahmin ediliyor.

Hindistan ve Çin'in işbirliğinin küresel güç dengeleri üzerinde yapacağı etki, birçok politikacı ve analisti şimdiden düşündürüyor. Sanayileşmiş ülkeler için bu güç birliği, önümüzdeki yıllar için ücretlerde düşüş, birçok işgücünün yurtdışına kayması ve yatırım açısından daha fazla rekabet anlamına geliyor. Birçok ülkede, nadir bulunan kaynakların maliyetinin daha da yükseleceği düşünülüyor.

Çin'in dünya ekonomisindeki rolünün giderek artıyor olmasının etkileri veterince hissedilirken bu ülkenin halen hizmetler sektöründe önemli bir güce sahip olan Hindistan ile işbirliğine yönelmesi dünyanın ekonomik ve siyasi merkezini yaşlı Avrupa'dan ve ekonomik ve mali problemlerle karşı karşıya olan ABD'den Asya'ya doğru kaydıracaktır.

Çin ve Hindistan'ın liderleri, dünyanın en büyük nüfusuna sahip iki ülke arasındaki ilişkileri 1950'lerden sonraki en yakın düzeyine çekmeyi amaçlıyorlar. Her iki taraf ta yıllardır sürmekte olan sınır anlaşmazlıklarını çözüme kavuşturma konusunda çaba gösterme kararında. Ayrıca iki ülke arasında ticari uçak alışverişi ve ortak petrol arama faaliyetlerinin yanısıra bir serbest ticaret anlaşması imzalanması bekleniyor. Çin' in ayrıca Hindistan'a Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde daimi üyelik için destek vermesi sözkonusu.

Brookings Institute'den Stephen Cohen, iki ülke arasındaki ilişkinin bu ülkeleri dünya ekonomisinde önemli bir güç haline getireceğini kaydetmekle birlikte bu ilişki ticari ve ekonomik konularla sınırlı olduğu sürece her şeyin yolunda olacağı, ancak siyasi konular gündeme geldiğinde milliyetçiliğin gündeme geleceğini ve ilişkilerde karmaşa yaşanacağını ifade ediyor.

Çin, şu günlerde Hindistan vatandaşlarının zihinlerinde gerek bir başarı örneği olarak gerekse geçilecek bir rakip olarak fazlasıyla yer işgal ediyor. 1959 yılında John F.Kennedy bu iki devin arasındaki rekabetin önemini vurgularken bu rekabetin büyük ölçüde herbirinin kendisinin yönetim tarzının daha iyi olduğunu kanıtlamaya yönelik olduğunu kaydetmişti. Gerçekten de bu iki ülke farklı yönetim tarzları sürdürdü. Hindistan. 1990'lardan itibaren demokrasi ve ekonomik reformları tercih ederken Çin. 1979'da reformlara başlayan bir komünist rejim uyguladı ve ekonomik olarak hızla büyümekte.

Ancak son elli yıldır her iki ülke de bu rekabeti bir kenara bırakıp kendi yolunda ilerlemeyi tercih ediyor. Çin, 1960'lardaki kültür devrimiyle kendisini yenilerken, Hindistan vatandaşları yıllarca yoksullukla savaştı, ekonomik açıdan içe kapalı bir politika izledi ve durgunluk yaşadı.

Ekonomistler, bu iki ülkenin bugünkü işbirliğinin modern çağda çok az örneğinin bulunduğunu düşünüyorlar. Dünya Bankası, bu iki ülkede yaşanan ekonomik büyümenin dünya genelinde aşırı yoksulluk içinde bulunan nüfusu yirmi yıl önceki yüzde 40'lık orandan 2001 yılında yüzde 20'ye düşürdüğünü kaydediyor.

Uzmanlara göre Hindistan, birçok anlamda Çin'in yıllarca gerisinde yer alıyor. Bu alanların başında da eğitim geliyor. Bu nedenle, hızlı büyümeye rağmen Hindistan ile Çin arasındaki açığın kapanması şimdilik mümkün görünmüyor. Bu nedenle de 'Hindistan; Çin'in yaptığı gibi belirli bölgeleri ekonomik açıdan öne çıkararak sorununa çözüm bulma)'3 çalışıyor. Bu çerçevede daha önce Bombay olarak bilinen kıyı şehri Mumbai'yi Çin'in Şangay'ına dönüştürme yönündeki çabalarsa boş bir hayal olarak değerlendiriliyor.

Hindistan vatandaşlarının bakış açısına göre kalkınmalarının yavaşlaması demokrasi karşılığında ödedikleri bir bedel. Hintliler, Çin' de devletin vatandaşların fikrini almadan gerçekleştirdiği ve çevre kirliliğine, yaşam kalitesinin düşmesine neden olan birçok faaliyetin kendi devletleri tarafından asla yapılmayacağını bilmekten gurur ve mutluluk duyuyorlar.

Gerçekten de ülkelerinde ifade özgürlüğü konusundaki sıkı yasaklamalara rağmen konuşan Çinli entelektüeller, Hindistan'daki demokratik yönetimden övgüyle ve özentiyle bahsediyorlar. Aydınlarla göre Çin 'in gelecekteki başarısı her şeye rağmen demokratik reformlara bağlı.

International Herald Tribune, 10 Nisan

Avrupa Adalet Divanı Vergi Konusunda Önemli Bir Karar Arifesinde

M&S'in İngiltere aleyhine açtığı davada savcı, şirketlerin yerleşik oldukları ülkenin dışındaki diğer AB ülkelerindeki birimlerinin zararlarının mahsubuna imkan verilmemesinin AB mevzuatına aykırı olduğu görüşünü benimsedi. Mahkemenin de bu görüşü kabul etmesi halinde bu kurum vergilendirmesi açısından bir dönüm noktası olacak. Ayrıca şirketlerin muhtemel iade talepleri üye ülkelerin bütçelerini zorlayacak düzeyde.

İngiltere'de yasalar şirketlerin ülke içindeki karlarını düşük göstermek için yabancı ülkelerdeki birimlerinin zararlarını mahsup etmelerini yasaklamakta olup İngiliz perakende satış şirketi Marks&Spencer, düzenlemenin yanlış olduğu gerekçesiyle Avrupa Birliği Adalet Divanına başvurmuş ve ödediği vergiden 30 milyon euro iade talep etmişti. Avrupa Birliği Adalet Divanı savcısı (advocate general) İngiltere hükümetinin uygulamasının yanlış olduğu yönünde görüş bildirdi. Adalet Divanının bu görüşü onaylaması durumunda İngiltere Maliye Bakanlığı, sırada bekleyen diğer birçok firmaya iade yapmak durumunda kalacak.

Ülke içinde ve dışında faaliyet gösteren şirketlere yönelik vergi uygulamaları, daha önce de birçok kez Avrupa Birliği Adalet divanına taşınmıştı. Özellikle İngiltere, bu tür davalar sonucunda yüklü iadeler yapmak durumunda kalırken Adalet Divanının Marks&Spencer davasına ilişkin kararı birçok Avrupa ülkesini de etkileyecek. Adalet Divanı, İngiltere vergi idaresinin uygulamasının yanlış olduğu yönündeki görüşü onaylarsa AB genelinde diğer ülkelerde de vergi otoriteleri yurtdışındaki faaliyetlerde uğranan zararların ülke içinde elde edilen karlardan mahsubunu engellemeyecek.

Ancak vergi uzmanları, bu yöndeki bir kararın yurtdışında faaliyet gösteren Avrupalı şirketleri ABD'li rakipleri ile eşit duruma yaklaştıracağını ileri sürüyorlar. Hükümetler açısından ise M&S lehine verilecek kararın, ülkelerin kamu maliyelerine ekstra yük getireceği düşünülüyor. Bu durumda İngiltere'nin yanısıra benzer davalarla yüzyüze olan Almanya Yunanistan, Fransa, İrlanda, Hollanda, Finlandiya ve İsveç karardan etkilenen ülkeler olacaktır.

Adalet Divanı Savcısının görüşü bağlayıcı olmamakla birlikte normalde Avrupa Birliği Adalet Divanı, kararlarının yüzde 80'inde savcı görüşü doğrultusunda karar veriyor. Savcı, Avrupa Birliği tek Pazar kurallarının ulusal olumsuz etkilese bile vergi konularını kapsamı gerektiğini savunuyor. Divan, savcının görüşü doğrultusunda karar verirse Almanya, GSYİH'sının yaklaşık yüzde 1.5'i oranında (30 milyar euro) gelir kaybına uğrayacak.

AB genelinde ulusal hükümetler uzun yıllardır kendi güçlerini zayıflatacağı endişesiyle Avrupa genelinde vergi uygulamalarına karşı çıkmaktalar. AB karar alma mekanizmasında oybirliği esası geçerli olduğu için de Avrupa geneli (pan-European) vergi kurallarının belirlenmesini engelleyebildiler. Ancak Birliğin yönetici organı olan Komisyon, M&S davasında birlik üyesi ülkelerin aksine İngiltere hükümetini değil M&S'ı destekliyor.

Öte yandan halen şirketlere yurtdışındaki faaliyetleri sırasında uğradıkları zararları yurtiçi karlarından düşme hakkı tanıyan İtalya, Danimarka, Belçika ve Avusturya, Divanın alacağı karardan etkilenmeyecek.

Financial Times, The Wall Street Journal. 8 Nisan

Hollanda'nın Birlik Anayasasını Reddetmesi ihtimali Endişe Yaratıyor

Avrupa Birliği Anayasasını 1 Haziran'da halkoyuna sunacak olan Hollanda'da hükümetin ve iş çevrelerinin destek arama faaliyetlerini hızlandırmaması durumunda hayır oyu çıkması ihtimalinin yüksek olduğu belirtiliyor.

Hollanda ve Fransa üç gün arayla AB anayasasını halkoyuna sunacaklar. Hollanda'da artan AB şüpheçileri, Fransa'da AB karşıtı eğilimleri desteklerken "evet" kampanyalarında da ağır darbe vuracaktır. Öte yandan Fransa'nın 29 Mayıs'ta yapacağı referandumun sonucu ne olursa olsun Hollanda referandumunu yapacak, hatta Fransa'nın anayasayı desteklemesi, AB'nin kurucu ülkelerinden Hollanda'da ters etki yaratarak ret oyu çıkma olasılığım yükseltecektir.

Ülkede şu ana kadar yapılan kamuoyu yoklamaları, sonuca ilişkin net bir fikir vermiyor. Devlet televizyonunun yaptığı son kamuoyu yoklamasında anayasa taraftarlarının yüzde 11, anayasaya karşı olanlarının yüzde 8 olduğu, buna karşılık yüzde 67 çekimser olduğunu belirtirken geri kalan !~bun da kararsız olduğu ortaya çıktı.

Hollanda'da parlamenterlerin büyük çoğunluğu anayasayı destekliyor. Beş büyük siyasi partinin herbiri, birbirinden bağımsız olarak ve farklı nedenlerle anayasaya destek veriyor-. Diğer taraftan Sosyalist partinin de aralarında bulunduğu "hayır"cular Fransa'da olduğu gibi referandumu hükümet politikalarına, Avrupa bürokrasisine, Türkiye'nin üyeliğine, göç konusuna ve tek paradan kaynaklanan fiyat artışlarına yönelik bir protestoya dönüştürme eğilimindedir.

Hükümet, vatandaşların anayasa hakkında bilgilendirmek için elinden geleni yaptığını kaydederken referandumun asıl sorumlusunun ülkenin siyasi partileri olduğunu ifade ediyor.
Financial Times, 12 Nisan

Faiz Oranlarını Değiştirmeyen Avrupa Merkez Bankası Büyüme Konusunda Kaygılı

Avrupa Merkez Bankası (AMB) Perşembe günü yaptığı toplantıda gösterge faiz oranlarını değiştirmede ve yakın dönemde başka olumsuz ekonomik verilerin de borçlanma maliyetini değiştirmesine izin vermeyeceğinin sinyalini verdi.

Fakat AMB başkanı Jean Claude Trichet, son zamanlarda 58.28 dolar ile rekor seviyeye çıkan yüksek petrol fiyatlarının euroyu kullanan 12 ülke ekonomisini, muhtemelen enflasyonu artırarak ve büyümeyi engelleyerek olumsuz etkileyeceği yönündeki artan endişeleri açıkladı.

Bankanın kararının ardından yapılan brifingde Trichet, Bankanın ümit ettiği güçlü ekonomik büyümenin gerçekleşmediği bilgisini verdi.

Euro Bölgesinde, iş dünyasının güveninden sanayi üretiminde satın alma planlarına kadar bir dizi veri büyümenin zayıf olduğunu göstermektedir.

Banka'nın faiz oranı kararlarını alan 18 üyeli Yönetim Konseyi toplantısının ardından, Trichet, "karışık sinyaller aldıklarını" söyledi. Ancak, "fevkalade düşük" oranların iyileşmeye destek sağladığını ifade ederek "AMB büyümeyi teşvik edecek bir faiz indirimini düşünebilir" şeklinde her hangi bir öneriyi dikkate almayan Trichet "faizlerde bir indirim alternatif değildir" dedi.

AMB yüzde 2 olan gösterge faiz oranlarını 2003 yılı Haziran ayından beri değiştirmede. ABD Merkez Bankası geçen yıldan beri faiz oranlarını artırırken AMB aynı şeyi yapmadı.

Ekonomistler, AMB'nın faiz oranlarını artırma eğilimine rağmen özellikle geçen yılın sonlarından itibaren Euro Bölgesi ekonomisinde kaydedilen zayıf performansın buna engel olduğunu söylediler.

Banka, faiz oranlarındaki bir artışın enflasyonu hemen artıracığı yönünde bir tehlike ihtimalinin az olduğunu söylemektedir. Ancak emlak fiyatlarındaki artışın bono piyasasındaki yükselişle birleşmesiyle ekonomiye çok fazla paranın girmesinden endişe duymaktadır.

Geçen ay Merkez Bankası, 2004 yılı sonlarındaki tersine dönüşü yansıtan 2005 yılına ait zayıf büyüme rakamlarını önemsemedi. Ancak bu ay imalat faaliyetlerindeki bozulmaya ait ilave belirtiler ve zayıf tüketici talebi güçlü iyileşme görüntüsünün devam ettirilmesinin mümkün olmadığını gösterdi.

Aynı zamanda petrol fiyatlarındaki yükselişin büyüme ve enflasyon ile ilgili perspektifleri değiştirdiğini ifade eden Trichet, yüksek petrol fiyatlarının Euro bölgesinde tüketici fiyatlarının yüzde 2'nin üzerinde olacağı beklentilerini artırdığını, bu seviyeyi Merkez

Bankasının enflasyon için tehlike olarak düşündüğünü, aynı zamanda büyümeyi de azalttığını belirterek “bunun hiç memnun olunmayacak bir gelişme” olduğunu söyledi.
Int. Herald Tribune, 8 Nisan

İki Farklı AB Vizyonu Bütçe Tartışmalarına da Yansıyor

AB'nin geleceğine ilişkin beklentiler büyük ölçüde Birlik Anayasasının üye ülkelerde onaylanıp onaylanmamasına bağlanırken Birliğin bütçesi üzerindeki tartışmalar bir diğer test olarak değerlendiriliyor.

AB bütçesi halen gayrisafi Birlik gelirlerinin yüzde 1.14 'ünü oluşturuyor. Üye ülkelerden en az altı tanesi bütçenin GSYİH'ya oranının yüzde 1'e çekilmesi gerektiğini savunuyor. Birlik bütçesinin boyutu ile ilgili tartışmalar özellikle iki bakış açısı arasındaki farklılıklardan kaynaklanıyor. Buna göre bir grup Avrupa'yı ulusal sınırların kalktığı, sınır ötesi problemlerin birlikte çalışılarak en iyi şekilde çözümlendiği bir oluşum olarak görürken bir diğer grup ise ulusal bütçelerden Birliğe para ve güç akımına karşı çıkmakta.

Bütünleşme yanlısı bir düşünce kuruluşu olan European Policy Center'den politika analisti Guillaume Durand, Avrupa Birliği'nin yasal düzenlemeleri arasında uyumsuzluk olduğunu kaydederken Birliğin kendisinden beklenen görevleri yerine getirmeye yetmeyecek kadar küçük bir bütçesi olduğunu ifade ediyor.

Avrupa Komisyonu'nun ön bütçe taslağını onaylamasının ardından Bütçe Komiseri Dalia Grybauskaitė'nin sunduğu "Geleceğimize Yatının" başlığı altındaki bütçe gerekçesi, 2007-2013 dönemi için bütçede 1.2 trilyon euro artış öngörüyor. Bu artış, yeni bir afet fonu, suç ve göç konularında daha fazla ortak politika ve "Avrupa'nın temel değerleri"ni teşvik edecek programlara yönelik fonları da kapsıyor. Ancak bütçede en fazla üzerinde durulan konu ileri teknoloji. Grybauskaitė, Komisyon, Birliğin diğer ülkelerin gerisinde kaldığı araştırma ve geliştirme konularına yatırımı canlandırmak ve ABD ve Asya ile AB arasında rekabet konusundaki farkı kapatılmak için araştırma-geliştirme harcamalarını iki katma çıkaracağını ifade etti.

Ancak Birliğin rekabet sorununun çözümü için araştırma ve geliştirmeye daha fazla kamu harcaması yapılması yeterli değil. Bir diğer düşünce kuruluşu olan Lizbon Council'den Paul Hofheinz, Avrupa'nın araştırma ve geliştirme konusundaki açığının kamu sektöründen değil özel sektörden kaynaklandığını iddia ediyor.

Bütçede araştırma ve geliştirme harcamalarına daha fazla ödenek ayrılması ihtimali, Birlik içinde yeni bir tartışma konusunu da beraberinde getiriyor. Ayrılan para batı ile arasındaki açığı kapatması için yeni üye olan doğu Avrupa ülkelerine mi yoksa araştırma konusunda ABD ile rekabet edebilecek durumdaki seçkin batı Avrupa kurumlarına mı gidecek?

Dalia Grybauskaitė, yeni bütçenin Haziran ayına kadar kabul edilmesi gerektiği, aksi takdirde kriz riski söz konusu olduğu uyarısında bulunurken uyarının asıl adresinin bütçenin GSYİH'nin yüzde 1'i ile sınırlı olması gerektiğini savunan ülkeler olduğu kaydediliyor. Almanya, Fransa, İngiltere, Hollanda, Avusturya ve İsveç, Avrupa'ya ilişkin bakış açısı veya daha farklı nedenlerle Bütçenin küçültülmesi gereğine inanıyor.

Bu ülkeler içinde Almanya, kendi ekonomisinde sıkıntılar yaşamakta olduğundan Avrupa bütünleşmesinin en büyük finansörü olmaktan artık rahatsızlık duymaya başlamış durumda. Fransa ise geçtiğimiz Mayıs'ta on yeni üyenin katılmış olması ve önümüzdeki on yıl içinde Türkiye'nin muhtemel üyeliği ile birlikte AB içindeki etkinliğinin zayıflayacak olması nedeniyle rahatsızlık duyuyor.

Ancak Almanya Başbakanı Gerhard Schröder ve Fransa Devlet Başkanı Jacques Chirac'm ekonomik ve siyasi açıdan ABD ile rekabet edecek derecede güçlü bir Avrupa hedefinin daha küçük bütçe istekleri ile uyumsuzluk gösterdiğine inanılıyor.

İngiltere açısından daha küçük bütçe isteği daha küçük Avrupa hedefiyle bağlantılı. İngiltere'ye göre AB, sadece tek pazardan ibaret olup daha fazla anlam ifade etmemeli. Son 20 yıldır bütçeden iade almakta olan İngiltere, bu hakkından vazgeçmek karşılığında daha büyük bütçe taraftarlarının bu yöndeki ısrarlarından vazgeçmelerini talep edebilir.

International Herald Tribune, 7 Nisan

Avrupa Birliği İç Pazar Komiseri Kredi Derecelendirme Kuruluşlarını Yakın Takibe Aldı

Avrupa Komisyonu, kredi derecelendirme kuruluşlarının son yıllardaki performansına ilişkin şikayetler nedeniyle sektörü düzenlemeye yönelik bir yasal çerçeve oluşturmayı planlarken geçtiğimiz hafta Avrupa Ulusal Derecelendirme Kuruluşları Komitesi, Komisyondan düzenleme taslağını reddetmesini talep etmişti. Avrupa Birliği İç Pazar komiseri Charlie McCreevy de herhangi bir yasal düzenleme taslağı sunmaktan kaçınmakla birlikte kredi derecelendirme sektörünün yakın takibe alındığını ifade etti.

McCreevy, tahvil ihraç etmek isteyen kurumları takibe almakta olan derecelendirme kuruluşlarının kendilerinin de yakın takibe alındığını bilmeleri gerektiğini ancak şu an için sözkonusu sektöre ilişkin bir yasal düzenlemeye gidilmesinin uygun olmayacağını kaydetti.

McCreevy'nin açıklamaları, kredi derecelendirme kuruluşlarının bir süre için daha gönüllü olarak belirledikleri davranış kurallarına göre hareket etmeye devam edecekleri anlamına geliyor.

Öte yandan Charlie McCreevy, sektördeki oligopolistik yapı ve son beş yıldır gösterdikleri performansa ilişkin soru işaretleri dikkate alındığında kredi derecelendirme kuruluşlarının yatırımcıların endişelerini anlamaları ve buna göre davranmaları gerektiği uyarısında bulundu.

Kredi derecelendirme kuruluşları son dönemlerde gerek Parmalat ve Enron gibi büyük şirket skandallarında ileriye görememeleri, gerekse kredi notu verdikleri şirketler tarafından ücretlendiriliyor olmaları ve bu şirketlere danışmanlık hizmeti vermeleri nedeniyle yoğun eleştiri oklarına hedef oluyorlar.

Financia/ Times, 6 Nisan

Avrupa'da Birleşme ve Satınalmalar Giderek Artıyor

Birleşme ve satın alma faaliyetleri, ABD'nin ardından Avrupa'da da giderek rağbet görürken bu akımın ne kadar devam edeceği merak konusu. Faiz oranlarının

aniden yükselmesi veya bankalardan borçlanmanın şartlarının güçleşmesi, çoğunlukla borçla finanse edilmekte olan birleşme ve satın alma faaliyetlerinin sonu olabilir.

Amerika Birleşik Devletlerinde iş dünyasının yeni trendi birleşme ve satınalma faaliyetleri, Avrupa'ya da yayılmış durumda. Araştırma şirketi Dealogic, bu yılın ilk çeyreğinde sınır ötesi anlaşmaların geçen yılın aynı dönemine göre üçe katlayarak 75 milyar dolara ulaştığını kaydediyor. Şimdi akıllarda, Avrupa'da da ABD'nin Procter&Gamble. AT &T, gibi şirketlerin yaptığı çok büyük miktarlara ulaşan satınalmalar gibi yüklü miktarlarda anlaşmalar yapılıp yapılmayacağı sorusu var (Procter&Gamble'ın Gillette'i satın almasının maliyeti 57 milyar dolar olurken SBC Communications, AT &T'yi 15 milyar dolara satın almıştı) .

Avrupa'nın bu yıl içindeki en büyük satınalma anlaşması, Fransız emlak şirketi Gecina'nın 10 milyar dolar bedelle İspanyol gayrimenkul şirketi Metrovacesa tarafından satın alınması oldu. Bunun yanısıra yine büyük rakamlar içeren çok sayıda anlaşma üzerinde çalışılıyor.

Morgan Stanley, Avrupa Birleşme ve Satınalma Bölümü Başkanı Paulo Pereira, 2004 yılında artan karlılık oranlarının geleceğe ilişkin beklentileri yükseltmesinin de etkisiyle uzun süredir yeniden yapılanma ve yönetim sisteminde yapılacak değişikliklere odaklanmış olan firmaların artık satın almalara yöneldiğini ifade ediyor.

Merill Lynch analisti Jon Jonsson ise kredinin ucuz ve bol olması nedeniyle finansmanın kolay olduğunu, yatırım düzeyindeki firmaların birleşme ve satın alma faaliyetlerini borçlanmayla yapmaktan çekinmediklerini kaydediyor.

Durgun Ekonomiler

Öte yandan şirketlerin içinde bulunduğu bu iyimser tablo, Avrupa'nın durgun seyreden ekonomileri ile tezat teşkil ediyor. 5 Nisan'da Avrupa Komisyonu euro alanı için 2005 yılı büyüme tahminini yüzde 2'den yüzde 1.6'ya çekti. Aslında zaten ekonomik büyümenin yavaşlaması, şirketlerin organik büyüme (şirket içi yatırımlar) yerine birleşme ve satın almayı tercih etmelerinin nedenlerinden biri. Ayrıca şirketler, maliyetleri kısmının en iyi yolunun benzer bir şirketi e birleşmenin yarattığı sinerjiden faydalanmak olduğuna inanıyorlar.

Son birleşme trendinin öncekilerden daha iyi sonuçlar doğuracağına dair inanç biraz da son dönemlerdeki birleşmelerin benzer şirketler arasında olmasından kaynaklanıyor. 1990'larda yaşanan birleşmeler, sadece büyüme amacını taşıyor, iş mantığı dikkate alınarak yapılmıyordu.

Bugün, Avrupa' da enerji ve telekomünikasyon piyasalarının liberalizasyonu, son dönemlerde ivme kazanan özelleştirmeler, Avrupa'da tek Pazar konusunda ilerleme kaydedilmesi ve merkezi ve doğu Avrupa ülkelerinin Birliğe dahil olması, çok daha karlı akılcı birleşmeler için zemin hazırlıyor.

ABD merkezli bir özel sermaye yatırım şirketi Kohlberg, Kravits and Roberts'den Johannes Kluth, Avrupa giderek birçok ulusal piyasadan oluşan bir kalabalık olmaktan çıkıp tek bir Pazar olma yolunda hızla ilerlerken şirketlerin de artık hedeflerini kendi ülkeleri ile sınırlamayıp tüm Avrupa'yı hedef aldıklarını ifade ediyor.

Avrupa, artık özel sermaye yatırım şirketleri (Private Equity Firm) açısından en azından ABD kadar cazip bir hale gelmiş durumda. İtalyan mobil telefon Enel'i satın almak için iki özel sermaye yatırım şirketi girişimde bulunmuş durumda. Avrupa birleşme ve satınalma faaliyetlerinde telekomünikasyon ve enerji sektörleri önemli bir yer işgal ederken bankacılık, sigorta, otomotiv parçaları ve süpermarketler gibi sektörler de giderek birleşme ve satınalma faaliyetlerinde payını büyütüyor.

Muhasebe firması KPMG'den Neil Austin, birleşme trendinin devamının önündeki en büyük tehlikenin faiz oranlarında ani bir artış veya bankaların borç verme faaliyetlerini azaltma kararı olabilir. Her iki ihtimal de en fazla özel sermaye yatırımın şirketlerim etkileyecektir.

The Economist, 9 Nisan

Almanya Hükümeti Asgari Ücret Uygulamasına Geçmeyi Hedefliyor

AB'ne geçtiğimiz yıl üye olan doğu Avrupa ülkelerinin Birliğin büyük ülkeleri üzerinde yarattığı rahatsızlığın son örneği olarak Almanya, Doğu Avrupa ülkelerinden gelecek ucuz göçmen işçilerin ülkenin ücret düzeyini düşürmesini önlemek amacıyla asgari ücret uygulamayı planlıyor.

Daha önceki Alman hükümetleri, sendikalar ve işveren grupları arasında gerginliğe neden olması nedeniyle asgari ücret uygulamanın gereksiz olduğuna inanırken, Schröder hükümeti, önümüzdeki yıl yapılacak seçimlerin ve ülkenin durgunluk içindeki ekonomisinin de etkisiyle çalışanlarını "ücret dampinginden" korumak amacıyla asgari ücret uygulamak niyetinde. Ancak bu tür bir uygulamanın halen yüzde 12 ile rekor düzeylere ulaşan işsizliği daha da artırmasından endişe ediliyor. Ekonomistler, ücretlerin esnekliğinin azaltılmasının daha fazla iş kaybına yol açabileceği uyarısında bulunuyorlar. Bu durumda işverenlerin daha fazla yurtdışına yönelmesi riski olduğuna inanılıyor.

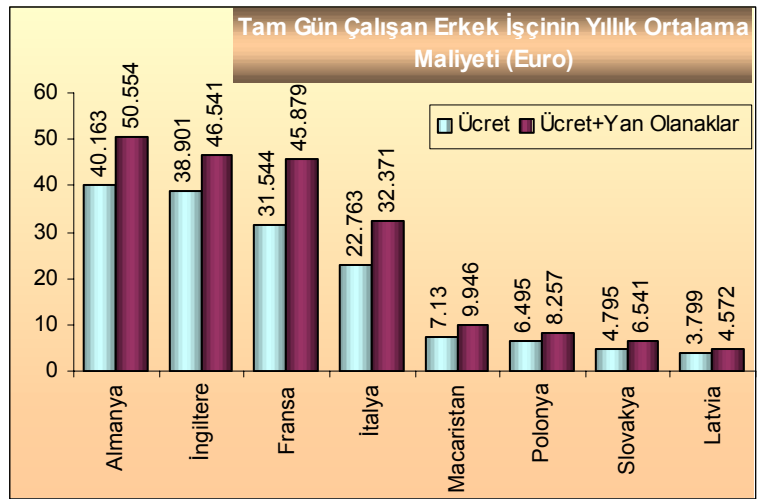
Ancak Schröder hükümetinin önerisi, belirli bir ücret düzeyi uygulamaktansa Almanya'nın inşaat sektöründe uygulanmakta olduğu gibi sendikalar tarafından belirlenen asgari ücretlerin sendika dışında olan işçiler dahil herkese uygulanması yönünde Almanya Sendikalar Birliği de fikri destekliyor.

Almanya'da ortalama ücretler, komşusu

Polonya'dakinin altı katından da

fazla. Ücret rekabeti, Almanya'nın Fransa ile birlikte geçen ay Avrupa Komisyonunun hizmetlerde ticaretin liberalizasyonu çabalarını da bloke etmesine neden olmuştu.

The Wall Street Journal, 12 Nisan

Dünya'nın En Büyük 2000 Şirketi

Forbes Dergisinin yaptığı araştırmaya göre Dünyanın en büyük 2000 şirketi sıralamasında ABD 711 şirketle ilk sırada, Türkiye ise 11 şirketi ile 29'uncu sırada yer alıyor.

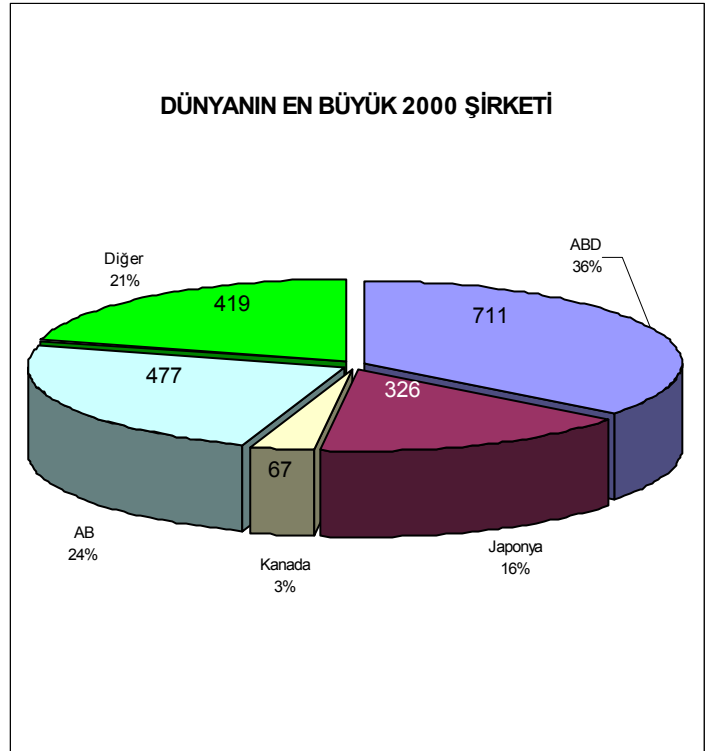
ABD'de yayımlanan ve iş alemi ile ekonomi çevrelerine hitap eden Forbes Dergisinin hazırladığı "Forbes Küresel 2000" raporu yayımlandı. Dünyanın en büyük 2000 şirketinin belirlendiği raporda şirket sıralaması satış, kar, öz varlık ve piyasa değeri kriterlerine göre yapıldı. Forbes Küresel listesinde 711 şirketle ABD 52 ülke arasında ilk sırada yer alırken, 326 şirketle Japonya, 134 şirketle İngiltere, 67 şirketle Kanada, 63 şirketle Almanya, 62 şirketle Fransa, 45 şirketle İtalya, 41 şirketle Güney Kore ve 37 şirketle İsviçre ile Avustralya ilk 10 ülke içine girdi.

Tayvan 35, Hindistan 30 şirketle üst sıralarda yer alırken Türkiye 11 şirketle sıralamada 7 AB ülkesini geride bırakarak 29'ncu sırada yer aldı. Türkiye sıralamaya 10 şirketle giren Danimarka, 9 şirketle giren Avusturya, 7 şirketle giren Portekiz, 4 şirketle giren Lüksemburg ve 2'şer şirketle giren Polonya, Macaristan ve Çek Cumhuriyeti'nin önünde yer aldı.

Citigroup'un birinci sırada olduğu listede General Electric, American International Group, Bank of Amerika ve HSBC ilk beşe girdi. Listede 427'nci sırada yer alan Türkiye İş Bankası Türkiye'nin en büyük firması olurken Akbank 521, Sabancı Grubu 552, Koç Grubu 754,

Türkiye Garanti Bankası 839, Turkcell 981, Tüpraş-Türkiye Petrol 1238, Doğan Holding 1313, Yapı ve Kredi Bankası 1408, Petrol Ofisi 1503 ve Finansbank 1797'nci sırada yer aldı.

www.forbes.com, 31 Mart

Arjantin Yeniden Yapılandırmaya Direnen Kreditorlerle Anlaşmayı Reddediyor.

Arjantin Devlet Başkanı Nestor Kircher, hükümetin teklifini reddeden kreditorlerle görüşmek üzere Almanya 'ya giderken Ekonomi Bakanı Roberto Lavagna, daha önce ülkenin 100 milyar dolarlık borcunun yeniden yapılandırılmasını reddetmiş olan kreditorlerle müzakere yapılmasını kabul etmedi.

Lavagna, yeniden yapılandırmayı kabul etmeyen kreditorlerin elindeki tahvillerin "kalıcı temerrütte" olduğunu ifade etti. Yeniden yapılandırmaya rağmen Arjantin 'in devlet borçları ülkenin GSYİH'sının yüzde 75'ini aşıyor ve hükümet, bu yılki mali ihtiyaçlarını karşılamak için IMF'nin desteğine ihtiyaç duyduğunu kaydediyor. Ancak IMF sözcüsü

Thomas Dawson, geçtiğimiz hafta yaptığı açıklamada Arjantin hükümetinin IMF ile anlaşma yapmak istiyorsa yeniden yapılandırmaya dahil olmayan kreditorlerle anlaşma sağlayacak gerçekçi bir strateji geliştirilmesi gerektiğini söyledi.

Dawson'un açıklamalarına karşılık Lavagna, ülkenin zaten gerçekçi bir stratejisi olduğunu, bu stratejinin geçtiğimiz üç yıl içinde yüzde 26 büyümelerini sağladığını ifade etti. Financial Times, 12 Nisan

TNK-BP Ortaklığına 1 Milyar Dolarlık Vergi Şoku

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in geçtiğimiz hafta ileri gelen Rus işadamlarına vergi idaresinin ihtiyari incelemeler yapmayacağı yönünde açıklamalar yapmasının hemen ardından Rus-İngiliz ortak girişimi olan TNK-BP'ye 2001 yılına ait 1 milyar dolarlık vergi borcu çıkarılması, Putin'in Yukos davası ile güçlenen bürokratların ve vergi denetim elemanlarının keyfi denetimler yapmasını engelleyemediği yorumlarına neden oldu.

Putin'in geçen hafta yaptığı açıklamalar, birçok Rus işadamı tarafından halkla ilişkiler kampanyası olarak yorumlanmıştı.

Putin, TNK-BP birleşmesini bizzat desteklemiş ve Yukos davasının bir defaya mahsus bir olay olduğunu ifade etmişti. Konuyla ilgili açıklama yapan bir uzman, bu olayın vergi denetim elemanları ve bürokratların kontrolden çıktığını gösterdiğini ve ülkede kararları kimin verdiğine dair soru işaretleri yarattığını kaydetti.

Eski bir başbakan olan Mikhail Kasyanov da hükümeti yatırımcıları korkutmak ve ülkenin ekonomik geleceğini tehlikeye atmakla suçladı. Kasyanov'a göre devletin koruması altındaki yatırımcılar bile bürokratik engellere maruz kalıyorlar. BP'nin 7.5 milyar yatırdığı TNK-BP'nin yüksek siyasi destek nedeniyle hükümetin herhangi bir olumsuz muamelesine maruz kalmayacağı düşünülüyordu.

Öte yandan şirketin yönetim kurulu başkanı Robert Dudley, Rusya'nın yabancı yatırımcılar için cazibesini giderek kaybettiğini ifade etti. Petrol şirketleri yöneticilerinin genellikle faaliyet göstermekte oldukları ülkeleri açıkça eleştirmekten kaçınmasına rağmen Dudley'in bu eleştiriler için haklı nedenleri olduğuna inanılıyor.

Vergi borcu, çoğunluk hissesi yabancılarda olan şirketlerin stratejik petrol ve gaz alanlarının ihalelerine katılmasını yasaklayan yeni yasadın kaynaklanıyor. Vergi borcu henüz kesinleşmediğinden miktarın düşürülmesi mümkün. Ancak yine de yabancı yatırımcılar açısından olumsuz bir örnek teşkil ettiğine inanılıyor. Rusya'da yabancı yatırımlar, orta ve doğu Avrupa'nın çok gerisinde.

Financial Times, 12, 13 Nisan

Boğaziçindeki Trafik Kolaylaştırmak için 900 Milyon Euroluk Boru Hattı Projesine Start Verildi

Rusya petrolünün en az üçte biri Akdeniz'deki alıcılara Karadeniz üzerinden ulaşmakta. Bulgaristan, Yunanistan ve Rusya 300 km'lik yeni hat ile hem Boğaziçindeki trafiği azaltacak hem de Hazar Bölgesindeki ihracatçı ülkelere biraz daha esneklik sağlayacak

Bulgaristan, Yunanistan ve Rusya bugün Karadeniz'den Kuzey Ege'ye uzanacak bir boru hattı inşa etmek üzere anlaşma imzalıyor. Bu hat Hazar petroleri için yeni bir çıkış yolu sağlayacak.

Hat 900 milyon euroya mal olacak ve Karadeniz'deki Burgaz limanı ile Ege'deki Dedeğaç (Alexandroupolis) Limanlarının birbirine bağlayacak. 300 km'lik boru hattı, petrol tankerlerinin aşırı kalabalık yüzünden giderek daha uzun süreler beklenmek zorunda kaldığı Boğaziçi'nin trafiğini rahatlatacak. Hat 2006'da işleme açılacak.

Boru hattı bir taraftan Boğaziçinden petrol taşımanın çevresel risklerini azaltırken diğer taraftan yıllık 35-40 milyon ton kapasitesi ile petrol ihracatçılarına daha büyük esneklik tanıyacak.

Bu proje ilk kez 11 yıl önce tasarlanmıştı fakat ülkeler arasında boru hattının finansmanı ve mülkiyeti konusundaki anlaşmazlıklardan dolayı ilerleme sağlanamamıştı.

Bulgaristan bölgesel kalkınma Bakanı Valentin Cerovski bu projenin Rusya ve Kazakistan' da petrol üretip Karadeniz Üzerinden ihraç etmek isteyen şirketler için olduğunu söyledi.

Rusya petrol ihracatının en azından üçte biri ülkenin temel ihraç pazarı olan Akdeniz pazarına, Karadeniz üzerinden ulaşmakta.

BP sözcüsü Rus-İngiliz ortak petrol şirketinin, üç ülke hükümetine de projenin ticari yönleri ile ilgili danışmanlık yapmak üzere gayri resmi koordinatör olarak davet edildiğini açıkladı.

İlgili hükümetlerin ve diğer Rus hissedarların onayladığı Bulgar, Yunan ve Rus temsilcilerden oluşan proje geliştirme şirketi petrol boru hattının nihai mühendislik çalışmalarını yürütecek ve diğer uluslararası kuruluşlarla finansmanını düzenleyecek.

Yunan Enerji Bakanı George Salagaudis bu karmaşık projenin nihai aşamada viable olduğunu, çünkü devletler tarafından değil de boru hattını kullanacak olanlar tarafından finanse edildiğini söyledi.

Bulgaristan devlet şirketi Technoexportsroi, Yunan devlet rafineri ve distribütörü ve 1994'de bu projeyi başlatan Yunan petrol ve gemi inşa sektöründen aile şirketi Latsis grubunun proje geliştirme şirketinde payları olacak

BP yeni boru hattını büyüyen Hazar üretimi için kullanmayı öngörmemekte. Çünkü günde 1 milyon varil kapasiteli Bakü Ceyhan boru hattı bu yıl işleme alınacak.

Mevcut durumda Burgaz'da bir rafinerisi bulunan Rusya'nın en büyük petrol üreticisi Lukoil'in de katılması beklenmiyor.

Fakat Hazar bölgesinde Kazakistan şimdiki durumda Boğaziçi üzerinden yaptığı ihracı Dedeğaç'a yönlendirebilir. Bulgaristan 50 milyon tonluk depolama tesisi kurabilir. Yunanistan Dedeğaç'ta açık deniz tanker yükleme tesisi kurabilir. Bulgaristan yetkilileri Balkan boru hattı projesinin inşasının diğer projelerin inşasını önlemeyeceğini söyledi.

ABD'li AMBO grup Burgas'dan başlayıp Makedonya üzerinden geçerek Arnavutluğun Adriyatik denizindeki derin deniz limanı Vlora'ya ulaşacak 900 km'lik bir petrol boru hattı inşa etmeyi düşünmekte.

Financial Times, 12 Nisan 2004